

EDUSKUNNAN VASTAUS 141/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 135/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Työ- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 11/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa, että kone, työväline, henkilönsuojain tai muu tekninen laite (*tekninen laite*) on vaatimusten mukainen eikä aiheuta valmistajan tarkoittamassa käytössä tapaturman vaaraa eikä terveyden haittaa. Lain tarkoituksena on myös varmistaa, että asianmukaisesti suunniteltu, valmistettu ja varustettu tekninen laite voidaan esteettä luovuttaa markkinoille tai käyttöön.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan valmistajaan, maahan-tuojaan, myyjään ja muuhun henkilöön, joka luovuttaa olennaisessa määrin työssä käytettä-

väksi tarkoitetun teknisen laitteen Suomessa markkinoille tai käyttöön.

Teknisen laitteen hankintaan, turvalliseen käyttöön ja tarkastamiseen liittyvistä työnantajan velvoitteista säädetään erikseen.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä teknisten laitteiden markkinoille tai käyttöön luovuttamisesta, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

4 §

Valmistajan yleinen huolehtimisvelvollisuus

Valmistajan tulee suunnitella ja valmistaa tekninen laite rakenteiltaan, varusteiltaan ja

muilta ominaisuuksiltaan sellaiseksi, että se soveltuu tarkoitettuun käyttöön eikä tällaisessa käytössä aiheuta tapaturman vaaraa eikä terveyden haittaa. Jos tapaturman vaaraa tai terveyden haittaa ei voida muutoin riittävästi poistaa, on valmistuksessa käytettävä tarkoituksenmukaisia suojaustoimenpiteitä. Vaaroista ja haitoista on varoitettava tehokkaasti. Henkilönsuojaimen on oltava tehokas niitä vaaroja vastaan, joilta suojaamaan se on tarkoitettu.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset:

1) koneiden suunnitteluun ja rakenteeseen liittyvistä terveys- ja turvallisuusvaatimuksista, hallintajärjestelmistä, mekaanisen ja muun vaaran torjunnasta, suojuksien ja turvalaitteiden ominaisuuksista;

2) henkilönsuojainten suunnitteluun ja rakenteeseen liittyvistä vaatimuksista sekä henkilönsuojainten haitattomuudesta ja suojausominaisuuksista; sekä

3) muiden kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen teknisten laitteiden suunnitteluun ja rakenteeseen liittyvistä terveys- ja turvallisuusvaatimuksista.

5 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Valmistajan tulee teknisen laitteen ominaisuuksien edellyttämällä tavalla:

1) luotettavasti osoittaa, että tekninen laite on vaatimusten mukainen; vaaralliset tekniset laitteet ja muut kuin yksinkertaiset vähäisiltä vaaroilta suojaamaan tarkoitettut henkilönsuojaimet on asiantuntijalaitoksen tyyppitarkastettava tai varmistettava niiden vaatimustenmukaisuus;

2) koota vaatimustenmukaisuuden osoittamista ja valvontaa varten tekniset asiakirjat;

3) laatia laitteen mukana toimitettavaksi asianmukaiset käyttö- ja muut ohjeet; sekä

4) varustaa tekninen laite merkinnällä sen vaatimuksenmukaisuudesta ja, jollei sen tunnistaminen ole muuten ilmeistä, tarpeellisella tunnistamismerkinnällä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset teknisistä laitteista, joille on tehtävä tyyppitarkastus tai muu vaatimustenmukaisuuden varmentaminen, ja siihen liittyvästä menettelystä sekä laitteen mukana toimitettavien ohjeiden sisällöstä ja laitteeseen tehtävistä merkinnöistä.

6 §

Vaarallisen aineen huomioon ottaminen

Milloin tekniseen laitteeseen pysyvästi kuuluvana osana sisältyy vaarallista ainetta, tulee valmistajan liittää siihen aineen nimi ja tarpeellinen merkintä sen vaarallisuudesta käytössä ja onnettomuustilanteissa. Mukana tulee toimittaa kyseistä vaarallista ainetta koskevat asianmukaiset käyttö- ja turvallisuusohjeet.

7 §

Euroopan talousalueelle tuojan velvollisuudet

Jos valmistaja ei ole täyttänyt 4—6 §:ssä säädettyä velvollisuuttaan, kuuluu velvollisuus sellaiselle muulle henkilölle, joka luovuttaa teknisen laitteen omista nimissään ensimmäistä kertaa markkinoille tai käyttöön Euroopan talousalueella.

8 §

Vaatimustenmukaisuusolettama

Teknisen laitteen katsotaan olevan sitä koskevien vaatimusten mukainen, jos valmistaja on antanut vaatimustenmukaisuudesta asianmukaisen vakuutuksen ja tehnyt laitteeseen sitä koskevan merkinnän tai laitteen vaatimustenmukaisuus on muutoin osoitettu siten kuin 5 §:ssä säädetään.

Jos valvontaviranomainen osoittaa teknisen laitteen olevan vaatimusten vastaisen tai vaarallisen käytössä, sen markkinoilla olo voidaan estää tai sitä voidaan rajoittaa siten kuin erikseen säädetään.

9 §

Teknisen laitteen edelleen luovuttajan velvollisuudet

Markkinoille luovutetun teknisen laitteen edelleen luovuttajan on osaltaan varmistettava, että laite on turvallisuuden kannalta siten vaatimustenmukainen kuin se oli markkinoille luovutettaessa. Lisäksi tulee varmistaa, että asianmukaiset suomen- ja ruotsinkieliset ohjeet ovat laitteen mukana.

10 §

Käytössä olevat tekniset laitteet

Mitä 8 ja 9 §:ssä säädetään, koskee soveltuvien osin myös käytössä olevien teknisten laitteiden myyntiä, vuokrausta ja muuta luovuttamista.

Jos tekniseen laitteeseen tehdään käyttötarkoituksen vastaisia tai muita olennaisia turvallisuuteen vaikuttavia muutoksia, sitä käsitellään uutena laitteena ja siihen sovelletaan, mitä 4 ja 5 §:ssä säädetään.

11 §

Näytteille asettaminen

Tekninen laite saadaan asettaa näytteille, vaikkei se täytä tässä laissa asetettuja vaatimuksia, edellyttäen, että selvällä merkinnällä osoitetaan, ettei se ole vaatimustenmukainen ja ettei sitä saa luovuttaa tai ottaa käyttöön ennen kuin se on saatettu vaatimustenmukaiseksi. Lisäksi tulee huolehtia siitä, ettei näytteille asetetusta laitteesta aiheudu vaaraa.

12 §

Lain valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset siten kuin työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetussa laissa (131/1973) säädetään.

Yksityiseen kulutukseen tarkoitettujen tai olennaisessa määrin yksityisessä kulutuksessa käytettävien teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja valvonnasta säädetään kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa (75/2004).

13 §

Rangaistussäännös

Valmistaja tai luovuttaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tässä laissa säädetyn velvollisuutensa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laiteturvallisuusrikkomuksesta* sakkoon.

Rangaistus työturvallisuusrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 47 luvun 1 §:ssä.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan 23 päivänä elokuuta 2002 annetun työturvallisuuslain (738/2002) 68 §:n 3 momentti.

Laki

työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa 16 päivänä helmikuuta 1973 annetun lain (131/1973) 4 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 740/2002, seuraavasti:

4 §	säännösten noudattamiseen velvoitetuilta henkilöiltä sekä suullisesti että kirjallisesti; sekä
Tarkastuksen tai tutkimuksen toimittajalla on oikeus:	_____
_____	_____
6) saada asettamassaan kohtuullisessa määrässä tarpeellisia tietoja työnantajalta ja muilta työsuojeluviranomaisten valvontaan kuuluvien	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

rikoslain 47 luvun 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 47 luvun 1 §:n 3 momentti sekä 8 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 739/2002, seuraavasti:

47 luku	8 §
Työrikoksista	<i>Määritelmät</i>
1 §	Tässä luvussa tarkoitetaan
<i>Työturvallisuusrikos</i>	_____
_____	4) <i>työturvallisuusmääräyksillä</i> työturvallisuuslakiin, työterveyshuoltolakiin, eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin tai muuhun työturvallisuutta koskevaan lakiin sisältyviä taikka tällaisen lain nojalla annettuja työn turvallisuutta tai terveellisyyttä koskevia säännöksiä, joita on noudatettava toisen suojelemiseksi.
Työturvallisuusrikoksena ei kuitenkaan pidetä yksittäistä työturvallisuusmääräysten rikkomista, joka on työturvallisuuden kannalta vähäinen ja josta säädetään rangaistus työturvallisuuslain (738/2002) 63 §:ssä, työterveyshuoltolain (1383/2001) 23 §:ssä tai eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (/) 13 §:ssä.	Mitä 1 ja 7 §:ssä säädetään työnantajan ja tämän edustajan vastuusta, on vastaavasti sovellettava muihin työturvallisuuslain 3 ja 4 §:ssä

tarkoitettujen töiden teettäjiin ja heidän edustajiinsa sekä saman lain 7 §:ssä ja eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta anne-

tun lain 2 §:ssä tarkoitettuihin henkilöihin ja heidän edustajiinsa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2004 .

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2004
